

Arrest

**nr. 122 130 van 4 april 2014
in de zaak X**

In zake: X

Gekozen woonplaats: X

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVDE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Syrische nationaliteit te zijn, op 24 december 2013 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 25 november 2013.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 5 februari 2014 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 7 maart 2014.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M.-C. GOETHALS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat DE FURSTENBERG loco advocaat F. GELEYN en van attaché L. DECROOS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die verklaart van Syrische nationaliteit te zijn, is volgens zijn verklaringen het Rijk binnengekomen op 10 oktober 2012 en heeft zich vluchteling verklaard op 11 oktober 2012.

1.2. Nadat een vragenlijst werd ingevuld en ondertekend, werd het dossier van verzoeker op 15 oktober 2012 door de Dienst Vreemdelingenzaken overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, waar verzoeker werd gehoord op 16 januari 2013 en op 22 maart 2013.

1.3. Op 25 november 2013 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de beslissing tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus. Deze beslissing werd op dezelfde dag aangetekend verzonden.

De bestreden beslissing luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bezit u de Syrische nationaliteit en bent u op 20 mei 1991 in Iblin (Idlib) geboren, waar u steeds bleef wonen. U bent een soenniet van Arabische origine. U stopte uw studies na uw lagere school. Van 2005 tot mei 2010 verbleef en werkte u in Libanon, samen met uw vader en broer. U werkte daar als arbeider in een fabriek die bouwblokken produceerde. Hierna begon u aan uw verplichte legerdienst, meer bepaald eind mei 2010. Uw legerdienst vervulde u bij de Staatsveiligheid (Amn al-Dawla) te Kafr Susa, Damascus. Na uw opleiding was u actief in de afdeling ‘operaties’ en deed u enkele maanden dienst als chauffeur. U nam in die periode ook deel aan arrestaties en mishandeling van arrestanten. Na het uitbreken van de opstand in maart 2011 moest u als soldaat optreden tegen de demonstranten bij de anti-regime betogingen in Deraa, Rif Damascus, Douma en Qaboun. Uw overste, generaal G.(...) G.(...), gaf u het bevel op burgers te schieten. U wilde geen onschuldige burgers doden en besloot daarom te deserteren. Nadat u deserteerde op 28 mei 2011 keerde u terug naar uw huis in Iblin. U bleef daar nog gedurende vier dagen. In deze periode kwamen leden van het Vrij Syrisch Leger u twee keer vragen u bij hen aan te sluiten. Als u dit niet wilde doen, eisten ze dat u het land zou verlaten. U wilde niet met hen meevechten omdat u niemand wilde doden. Op 8 juni 2011 vertrok u samen met uw moeder uit Syrië naar Turkije. Jullie verbleven daar in een vluchtelingenkamp. U kreeg bericht dat u op 1 juni 2011 door de militaire rechtbank veroordeeld werd tot de doodstraf. De autoriteiten zouden u zijn komen zoeken. U vernam dat generaal G.(...) G.(...) 400.000 Syrische lira had uitgelooft voor degene die u vindt. Hij zou het u kwalijk nemen dat u hem in uw aankondiging van uw desertie beschuldigde de opdracht gegeven te hebben onschuldigen te doden. Op 8 september 2011 werd uw vader bij u thuis in Iblin geëxecuteerd als wraakactie omwille van uw oom H.(...) H.(...) die deserteerde uit het Syrische leger en zich aansloot bij de rebellen. Op 10 oktober 2012 kwam u in België aan, waar u op 11 oktober 2012 asiel aanvraagde.

Ter staving van uw asielrelaas legt u volgende originele documenten voor: uw militaire identiteitskaart, uw badge van de Staatsveiligheidsdienst en een cd-rom met filmfragmenten in verband met de door u aangehaalde feiten.

B. Motivering

Uit uw verklaringen blijkt dat u vervolging vreest door de Syrische autoriteiten omdat u deserteerde toen u tijdens uw verplichte legerdienst bij de Staatsveiligheid werd gevraagd op onschuldige burgers te schieten. Bovendien bent u de neef van H.(...) H.(...), dewelke ook deserteerde uit het Syrische leger en zich aansloot bij het Vrij Syrisch Leger. Bovendien zouden rebellen van het Vrij Syrisch Leger u na uw desertie gevraagd hebben zich bij hen aan te sluiten, iets wat u weigerde te doen.

Uit uw gedetailleerde verklaringen en de bewijsdocumenten die u voorlegt blijkt dat uw profiel en de aanwijzingen voor uw vrees als geloofwaardig kunnen worden beschouwd. Ook uit informatie waarover het CGVS beschikt blijkt dat deserteurs vervolgd worden en de doodstraf kunnen krijgen en dat de Syrische autoriteiten vergeldingsacties hebben ondernomen tegen uw familie naar aanleiding van de desertie van uw oom M.(...) H.(...). Op basis van dit alles moet worden geconcludeerd dat u aannemelijk heeft gemaakt dat er in uw hoofde sprake is van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie. Niettegenstaande het bestaan van een terechte vrees voor vervolging in uw hoofde, dient in het kader van het onderzoek van uw asiendossier te worden nagegaan of u niet valt onder de in artikel 1, F (a) van de Vluchtelingenconventie en artikel 55/2 van de wet van 15 december 1980 vermelde **uitsluitingsgrond**. Dit onderzoek spitst zich toe op de activiteiten die u als dienstplichtige bij de Staatsveiligheid uitvoerde.

Volgens artikel 1, paragraaf F, lid a van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 zijn de bepalingen van het verdrag immers niet van toepassing op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij een **misdrijf tegen de menselijkheid** heeft begaan, zoals omschreven in artikel 7 van het statuut van Rome (aangenomen op 17/7/1998). Dit artikel bepaalt dat onder misdaad tegen de menselijkheid een van de volgende handelingen verstaan wordt, indien gepleegd als onderdeel van een wijdverbreide of stelselmatige aanval gericht tegen een burgerbevolking, met kennis van de aanval: “...(a) moord; (b) uitroeiing; (c) slavernij; (d) deportatie of gedwongen overbrenging van bevolking; (e) gevangenneming of elke andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid in strijd met de fundamentele regels van internationaal recht; (f) marteling; (g) verkrachting, seksuele slavernij, gedwongen prostitutie, gedwongen zwangerschap, gedwongen sterilisatie, of elke andere vorm van seksueel geweld van vergelijkbare ernst; (h) vervolging van een identificeerbare groep of collectiviteit op politieke, raciale gronden of gronden betreffende nationaliteit, op etnische, culturele of godsdienstige gronden of op grond van het geslacht, zoals nader omschreven is in het derde punt, of op ander gronden die algemeen ontoelaatbaar worden geacht krachtens het internationaal recht, in verband met in dit punt bedoelde handelingen of een misdaad waarover het Hof rechtsmacht heeft; (i) gedwongen verdwijningen; (j) apartheid; (k) andere onmenselijke handelingen van vergelijkbare aard waardoor opzettelijk ernstig lijden of ernstig lichamelijk letsel of schade aan de geestelijke of lichamelijke gezondheid wordt veroorzaakt.”

De uitsluitingsclausule betreft niet enkel directe daders van dergelijke misdrijven, maar ook medeplichtigen en leidinggevendenden, voor zover deze hebben gehandeld met kennis van de praktijken en geen enkele omstandigheid hen van hun individuele verantwoordelijkheid vrijstelt. **Medeplichtigheid** (cfr. Art 25 § 3 Statuut van Rome van 17 juli 1998) houdt in dat een art. 1F-misdrijf werd gepleegd – eventueel door iemand anders-, dat de persoon in kwestie hierbij een materiële bijdrage heeft geleverd, met een onmiddellijk effect op het misdrijf en dat hij de bedoeling had dat het misdrijf werd gepleegd (zie ook: UNHCR-Guidelines on International Protection: Application of the Exclusion Clauses, september 2003, punt 18 e.v.).

U was in de periode van eind mei 2010 tot 28 mei 2011 dienstplichtige. U vervulde uw dienstplicht bij de Staatsveiligheid (CGVS I p.5, 11). Deze dienst staat bekend als een van de machtigste en meest gevreesde Syrische veiligheidsdiensten. Deze dienst opereert autonoom en beschikt over quasi grenzeloze macht, aangezien ze enkel verantwoording dient af te leggen aan de president. Diverse rapporten en publicaties tonen aan dat de Syrische veiligheids- en inlichtingendiensten, waaronder de Staatsveiligheid, zich zowel voor als tijdens de opstand tegen het regime schuldig hebben gemaakt aan grove schendingen van de mensenrechten. Praktijken zoals willekeurige arrestaties, folteringen en het doden van ongewapende demonstranten worden tot op heden door alle veiligheids- en inlichtingendiensten toegepast. Informatie over het optreden van onder meer de Syrische veiligheidsdiensten werd toegevoegd aan het administratieve dossier.

Zelf zou u reeds vóór de opstand in Syrië uitbrak personen hebben opgepakt die over politiek praatten, iets slecht zeiden over president Bashar Al Assad of niet over de nodige identiteitsdocumenten beschikten (CGVS II p.4, 8, 11, 12). De personen die u **arresteerde** werden door u **mishandeld** terwijl ze naar uw afdeling werden overgebracht. U hebt hen vastgebonden en met de blote hand geslagen. Gevraagd naar aantallen, verklaart u dat het er veel waren, "boven de honderd" (CGVS II p.8). U maakt bovendien melding van het feit dat u bij verhoren aanwezig was om arrestanten te martelen. Zo was u onder andere aanwezig bij een verhoor van iemand die was opgepakt in verband met wapens. U en enkele anderen hadden de taak deze persoon te martelen en de arrestant zou bijna dood zijn geweest (CGVS II p.13). Daarnaast zou u gearresteerde betogers sinds het begin van de opstand hebben moeten martelen. Zo sloeg u hen met de blote hand, bond hen vast, hield hen met hun hoofd onder ter zodat ze niet meer konden ademen en "veel van die verschrikkelijke manieren" (CGVS II p.7).

Uit uw verklaringen blijkt dat u bij machte was de ernst en de gevolgen van de door u begane misdaden correct in te schatten en dat u deze daden bij volle bewustzijn beging. Zo wist u van bij aanvang van uw legerdienst dat de Amn ad-Dawla er dergelijke praktijken op nahield. U wist dat ze folteren en dat u lelijke dingen zou moeten doen. U spreekt ook zelf van "verschrikkelijke manieren" van folteren. U was er zich dus terdege bewust van wat u deed (CGVS II p.7). Vanaf u uw opleiding voltooide, tot aan het einde van uw legerdienst bleef u zulke praktijken uitvoeren (CGVS II p.11).

Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u zich op een of andere manier zou hebben verzet of dat u zich heeft proberen te onttrekken aan de taken die u werden opgedragen. U haalt aan dat u als dienstplichtige verplicht was om de orders op te volgen die uw overste u gaf. U wijst erop dat u zou gefolterd of gedood worden indien u het bevel zou weigeren. Doch het feit dat u een jaar lang in dienst bleef terwijl u reeds van bij aanvang wist wat u te wachten stond, wijst er allerminst op dat u daadwerkelijk al het mogelijke deed om u te onttrekken van deze opdrachten. Uit uw antwoord, gevraagd waarom u niet eerder deserteerde, blijkt dat u zich had neergelegd bij het feit dat u zou moeten folteren en haalt u aan vóór de opstand niet aan deserteren gedacht te hebben. U verklaart expliciet "ik dacht: het is maar twee jaar, ik zal mijn legerdienst wel afmaken". U zou pas hebben beslist te deserteren nadat de opstand was uitgebroken, omdat dat te zwaar was voor u (CGVS II p.13-14). Hieruit kan duidelijk worden besloten dat u, tot aan de opstand die halverwege maart 2011 uitbrak, nooit heeft overwogen om u aan uw dienst te onttrekken.

U geeft aan enkele kleinere daden te hebben gesteld om arrestanten het ergste lot te besparen. U zou arrestanten wel eens een sigaret hebben gegeven als de verhoorder even weg was, of u bij hen hebben geëxcuseerd, of hen hebben ingefluisterd dat ze moesten doen alsof ze het bewustzijn hadden verloren zodat hij even kon rusten (CGVS II p.12, 13). Echter, gezien de vormen van foltering die u opsomde, waaronder bijvoorbeeld waterboarding en folteringen tijdens een gehoor waarbij de arrestant bijna dood was, kan men bezwaarlijk stellen dat al het mogelijke deed u te onttrekken aan het uitvoeren van uw taak te folteren. Bovendien moet worden vastgesteld dat deze kleinere daden volledig worden overschaduwd door de vaststelling dat uit uw verklaringen blijkt dat jullie een keuzevrijheid hadden in de manier waarop werd gefolterd. U geeft immers aan dat u tot een groep behoorde die voor de minder pijnlijke manier van folteren koos (CGVS II p.11). Meer zelfs, blijkt uit uw verklaringen dat u over de mogelijkheid beschikte niet te folteren, meer bepaald door het betalen van smeergeld aan uw overste. U heeft dit echter nooit geprobeerd heeft omdat u uw vader niet om meer en meer geld kon vragen (CGVS II p.12). Dit is geen aanvaardbare uitleg, temeer daar blijkt dat u wel zelf over spaargeld

beschikte en geld vroeg aan een vriend en aan uw vader om uw reis naar België te betalen (CGVS I p.16).

Uw bewering dat u uw dienstplicht vervulde, niet kon kiezen bij welke afdeling u dit deed en bevelen moest opvolgen, wegen dan ook niet op tegen bovenstaande vaststellingen dat u toch langere tijd in dienst bleef, dat u pas na het uitbreken van de opstand besliste u effectief te onttrekken aan uw dienst en dat u over mogelijkheden beschikte om u te onttrekken van de opdracht te folteren. In het licht van deze vaststellingen kan de door u ingeroepen verschoningsgrond dat u, indien u deze taken niet zou hebben uitgevoerd, zelf gearresteerd of gedood zou worden, niet worden weerhouden.

Uit dit alles dient er dan ook te worden besloten dat u door uw concrete activiteiten medeverantwoordelijk bent voor de mensenrechtenschendingen die begaan werden tegen minstens een honderdtal Syrische burgers aan wiens arrestatie en verhoren u meewerkte. U leverde aldus, ten volle bewust van uw daden, een substantiële bijdrage aan de mensenrechtenschendingen tegenover meer dan honderd Syrische burgers.

Bijgevolg dient u te worden uitgesloten van bescherming onder de Vluchtelingenconventie in de zin van artikel 1, F (a) van de Conventie van Genève en komt u evenmin in aanmerking voor de status van subsidiaire bescherming.

Niettegenstaande u dient te worden uitgesloten van bescherming onder de Vluchtelingenconventie overeenkomstig artikel 1, F (a), meent het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen evenwel dat het in de huidige omstandigheden niet is aangewezen dat u gedwongen zou worden teruggeleid naar uw land van herkomst, waar volgens uw verklaring uw leven, uw fysieke integriteit of uw vrijheid in gevaar zouden verkeren.

*De **documenten** die u voorlegt, namelijk uw militaire identiteitskaart, uw badge van de Staatsveiligheidsdienst en de cd-rom met filmfragmenten in verband met de door u aangehaalde feiten, bevestigen uw verklaringen maar kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen.*

C. Conclusie

Steunend op artikel 57/6, eerste lid, 5° van de Vreemdelingenwet meen ik dat u uitgesloten dient te worden van bescherming onder de Vluchtelingenconventie alsook van bescherming onder de subsidiaire beschermingsstatus."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. In een enig middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1 A en 1 F van de Conventie van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen en de artikelen 48, 48/3, 48/4, 48/5 en 55/2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (vreemdelingenwet), wenst verzoeker voorafgaandelijk twee vergissingen in de bestreden beslissing recht te zetten. Zo stelt verzoeker dat het onjuist is dat hij in de periode dat hij chauffeur was bij de afdeling operaties van de Syrische Staatsveiligheid heeft deelgenomen aan arrestaties. Hij wijst erop dat hij tijdens zijn gehoor duidelijk heeft uitgelegd dat de arrestaties waaraan hij deelnam arrestaties betroffen van manifestanten na maart 2011. Verder wijst verzoeker erop dat in de tweede paragraaf op pagina 2 van de bestreden beslissing de naam "M." moet vervangen worden door "H."

Verzoeker laat voorts gelden dat een aantal procedurele waarborgen niet gerespecteerd werden, met name het recht op een bekwame tolk, de bewijslast en maatstaf en de procedurele waarborgen inzake uitsluiting.

Zo ontkent hij ten stelligste dat hij zou verklaard hebben dat hij heeft deelgenomen aan het martelen van mensen die ondervraagd werden. Volgens verzoeker heeft hij enkel verklaard dat hij aanwezig was bij de ondervragingen. Verzoeker stelt dat er zich een probleem in de vertaling heeft voorgedaan, meer bepaald met betrekking tot zijn verklaringen weergegeven op de pagina's 7 tot 13 van het gehoorverslag opgesteld op 22 maart 2013. Verzoeker citeert uit de betrokken pagina's en wijst erop dat de tolk verkeerdelijk begrepen had dat verzoeker op de leeftijd van 16 jaar in het leger is gegaan, dat de tolk "neef" had verstaan in plaats van "oom" en dat de tolk hem gevraagd had om luider te spreken omdat ze hem niet kon verstaan, waarop verzoeker had aangegeven dat hij problemen had met zijn stem. Verzoeker voert voorts aan dat het duidelijk is dat hij enkele vragen verkeerd begrepen had of dat zijn antwoorden verkeerd vertaald werden. Immers, wanneer hem gevraagd werd vanaf wanneer hij personen mishandelde, antwoordde hij vanaf 1 juni 2010, terwijl hij vanaf deze datum gedurende zes maanden in opleiding was. Hij vervolgde met uit te leggen dat ze allemaal slecht behandeld werden in het leger, dat ze moesten vechten in het opleidingscentrum, want zo gaat dat in het leger. Hieruit blijkt nogmaals dat verzoeker de vraag niet begrepen had en dat zijn antwoorden geenszins betrekking hadden op foltering toegebracht aan manifestanten. Het is trouwens onlogisch dat hij vanaf de start van zijn legerdienst in december 2010 zou deelgenomen hebben aan foltering, daar hij enkel over

mishandelingen van manifestanten heeft gesproken en deze manifestaties pas midden maart 2011 begonnen zijn, aldus verzoeker, die het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beticht van kwade trouw doordat zij geprofiteerd heeft van een probleem van duidelijkheid en slechte vertaling om dan zijn antwoorden tegen hem te gebruiken en een uitsluitingsbeslissing te nemen. Uit het voorgaande besluit verzoeker dat zijn recht om te beschikken over een bekwame tolk niet werd gerespecteerd en hij meent dat dit eenvoudige feit volstaat om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier terug te zenden naar het Commissariaat-generaal voor een nieuw onderzoek.

Verzoeker vervolgt dat bewijslast voor het rechtvaardigen van een uitsluiting van de vluchtelingenstatus op de schouders van de asielinstantie rust. Verzoeker citeert uit de UNHCR *Note d'information sur l'application des clauses d'exclusion: article 1F de la Convention de 1951 relative au statut des réfugiés* en ontkent ten stelligste dat hij verklaringen heeft afgelegd waarin hij 'bekent' ondervraagde personen gefolterd te hebben. Hij is van mening dat de tolk zijn verklaringen slecht heeft begrepen en verkeerd heeft vertaald. Hij benadrukt nogmaals dat hij weliswaar aanwezig was bij de ondervragingen maar niet deelnam aan de folteringen.

Onder verwijzing naar voornoemde nota van UNHCR benadrukt verzoeker nog dat hem de mogelijkheid moet gegeven worden om de bewijzen op basis waarvan de beoogde uitsluiting wordt gebaseerd te onderzoeken en te verklaren. Voorts moeten de redenen voor de uitsluiting schriftelijk aan hem worden meegedeeld. Echter, noch tijdens het eerste, noch tijdens het tweede gehoor werd iets gezegd over het risico op uitsluiting van de vluchtelingenstatus. Evenmin werd hij opgeroepen voor een derde gehoor om het bewijs tot motivering van de uitsluiting te bediscussiëren. Dit maakt naar mening van verzoeker een schending uit van de procedurele waarborgen voorzien door UNHCR, van het beginsel van behoorlijk bestuur "audi alteram partem", van het beginsel van tegensprekelijkheid en van de rechten van verdediging.

Verzoeker voert vervolgens aan dat er met verschillende factoren rekening moet gehouden worden in de analyse naar de proportionaliteit in de toepassing van de uitsluitingsclausule, waaronder zijn leeftijd op het ogenblik waarop hij betrokken begon te raken in het leger, de redenen waarom hij bij het leger is gegaan en de gevolgen van zijn weigering om er terug bij aan te sluiten, de duur waarvoor hij lid was van het leger, de mogelijkheid om niet deel te nemen aan de handelingen die tot uitsluiting leiden of om te vluchten, zijn individuele verantwoordelijkheid in het begaan van de handelingen die kunnen leiden tot uitsluiting en zijn gedrag ten aanzien van het stellen van dergelijke handelingen. Verzoeker wijst er in dit verband onder meer op dat hij verklaard heeft dat hij tot een groep in het leger behoorde die niet op burgers schoot, dat wanneer er een amid aanwezig was hij onder druk wel moest schieten, dat hij toen echter zijn best gedaan heeft om geen mensen te raken door op de stoep of de muren erachter te schieten, dat wat de ondervraging van de manifestanten betreft, hij heeft toegegeven dat hij mensen heeft gearresteerd en dat hij aanwezig was tijdens hun ondervraging maar dat hij nooit iemand mishandeld heeft en dat hij meermaals heeft aangegeven dat hij niet op mensen wenste te schieten en dat hij om dezelfde reden weigerde om zich aan te sluiten bij het Vrij Syrische Leger. Verzoeker meent dat hij door zijn gedrag heeft aangetoond dat hij zich steeds heeft verzet tegen de kleinste daad die tot uitsluiting zou kunnen leiden, dat hij er steeds alles heeft aan gedaan om geen dergelijke handelingen te stellen en dat hij gevlucht is, zich gedistantieerd heeft van deze daden, op de eerste opportuniteit die hij heeft gekregen. Gezien zijn leeftijd, zijn verplichting om bij het leger te gaan, zijn zeer beperkte rol, de risico's die hij heeft gelopen door de orders niet te gehoorzamen en te deserteren, zijn wil en constante gedrag om geen daden te begaan die aanleiding kunnen geven tot uitsluiting, is het volgens verzoeker aldus totaal disproportioneel om hem uit te sluiten van het voordeel van het statuut van vluchteling of subsidiaire bescherming te kunnen genieten.

Verzoeker voert te dezen nog aan dat hij in een situatie van dwang verkeerde in de zin van artikel 31, d van het Statuut van Rome inzake het Internationale Strafhof. Verzoeker wist immers zeer goed dat als hij orders niet opvolgde of zou trachten te ontsnappen, hij ter plekke gedood zou worden. Verzoeker wijst erop dat desertie in Syrië bestraft wordt met de doodstraf, een gegeven dat niet betwist wordt door het Commissariaat-generaal en dat ook bevestigd wordt in de landeninformatie toegevoegd aan het administratief dossier. Hij wijst op zijn verklaringen tijdens het gehoor, volgens dewelke een collega die protesteerde tegen het bevel om op de manifestanten te schieten, ter plekke werd doodgeschoten. Voorts wijst hij erop dat zijn oom H. H. op 4 juni 2011 was overgelopen naar het Vrije Syrische leger, en dat de represailles van de Syrische Staatsveiligheid resulteerde in de dood van twaalf familieleden waaronder zijn vader, zijn schoonbroer en een aantal van zijn neven. Hij herhaalt dat hij slechts een heel korte tijd heeft gewerkt onder de opdracht de opstanden de kop te gaan indrukken en dat hij tijdens de manifestaties nooit op burgers heeft geschoten. Wat de arrestatie van de demonstranten betreft, voert verzoeker aan dat hij noodgedwongen en op redelijke wijze aanwezig was op hun ondervraging maar niet deelgenomen heeft aan de mishandelingen die er plaatsvonden en dat hij wist dat deze

mensen na hun ondervraging zouden vrijgelaten worden en dat hij zijn leven zou riskeren indien hij zich tegen hun verhoor zou verzet hebben. Hij wijst erop dat hij niet in een positie was om het beleid van het leger in de ene of andere richting te beïnvloeden en dat indien hij deze personen niet zou gearresteerd hebben, andere soldaten dit zouden gedaan hebben, dat zijn offer aldus nutteloos zou geweest zijn en een schade zou veroorzaakt hebben die groter was dan deze die hij door zijn handelen heeft veroorzaakt.

Tot slot benadrukt verzoeker dat hij een gegronde vrees heeft om vervolgd te worden in geval van terugkeer naar zijn land van herkomst. Hij vreest immers vervolgd te worden door de Syrische autoriteiten omdat hij deserteerde toen hij tijdens zijn verplichte legerdienst bij de Staatsveiligheid werd gevraagd om op onschuldige burgers te schieten en omwille van zijn familieband met H.H., die ook deserteerde uit het Syrische leger en zich aansloot bij het Vrije Syrische Leger. Tevens vreest hij het Vrije Syrische Leger omwille van zijn weigering om bij hen aan te sluiten. Hij wijst er in dit verband op dat het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen in de bestreden beslissing oordeelt dat op basis van zijn gedetailleerde verklaringen en de bewijsdocumenten die hij voorlegt moet worden geconcludeerd dat hij aannemelijk heeft gemaakt dat er in zijn hoofde sprake is van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de vluchtelingenconventie. Het past volgens verzoeker dan ook om hem als vluchteling te erkennen. Minstens moet hem de subsidiaire bescherming worden toegekend, enerzijds omdat hij in geval van terugkeer naar zijn land van herkomst het voorwerp zal zijn van het risico op vervolging, foltering en onmenselijke en vernederende behandelingen en anderzijds omdat er een ernstige bedreiging is van het leven of de persoon van een burger (wat hij is) als gevolg van blind geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict. Onder verwijzing naar de als bijlage aan het verzoekschrift gevoegde documenten van UNHCR, het CICR en Reuters stelt verzoeker in dit verband dat niet kan betwist worden dat de veiligheidssituatie in Syrië betreurenswaardig is en elke dag verslechtert, dat de burgerbevolking bovendien slachtoffer is van ontvoeringen en willekeurige opsluitingen, dat de gevangenen onmenselijke folteringen ondergaan en dat de ontvoeringen integraal deel uitmaken van de systematische aanval van de overheid op de burgerbevolking. Verwijzende naar rechtspraak van het EHRM en het Europees Hof van Justitie, meent verzoeker dat hij zich in een uitzonderlijke situatie van blind geweld bevindt, dat enkel zijn aanwezigheid op het Syrische grondgebied constitutief is voor een reëel risico voor zijn leven of zijn fysieke integriteit en dat elke persoon in Syrië gevaar loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM. Daarenboven is aangetoond dat hij als deserteur en als familielid van H.H. een reëel risico op de doodstraf loopt, aldus nog verzoeker.

2.2. Als bijlage aan het verzoekschrift worden volgende stavingstukken gevoegd: de gehoorverslagen van 16 januari 2013 en van 22 maart 2013, het artikel *“Le sort incertain des Syriens réfugiés en Turquie pour fuir la répression du régime de Bachar Al-Assad”* van Le Monde van 4 oktober 2011, het artikel *“Les services secrets syriens frappés par les déserteurs”* van La Presse van 16 november 2011, het document *“Note d'information sur l'application des clauses d'exclusion: article 1F de la Convention de 1951 relative au statut des réfugiés”* van UNHCR van 4 september 2003, de pagina *“Uitsluiting – Exclusion”* uit het RvV jaarverslag 01/09/2009 – 31/08/2010, arrest nr. 33 720 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van 3 november 2009, ICTY, Appeals Chamber, Prosecutor v. Drazen Erdemovic, Judgement of 7 October 1997, Separate and Dissenting Opinion of Judge Cassese, het document *“International Protection Considerations with regard to people fleeing the Syrian Arab Republic, Update I”* van UNHCR van december 2012, het artikel *“Syrie: une tragédie humaine aux conséquences désastreuses”* van CICR van 29 augustus 2013 en het artikel *“Secret detention part of Syria ‘campaign of terror.’ U.N.”* van Reuters van 19 december 2013.

2.3. Blijkens de bestreden beslissing wordt verzoeker uitgesloten van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus omdat (i) uit zijn gedetailleerde verklaringen en de bewijsdocumenten die hij voorlegt blijkt dat zijn profiel en de aanwijzingen voor zijn vrees als geloofwaardig kunnen worden beschouwd zodat op basis van dit alles moet worden geconcludeerd dat hij aannemelijk heeft gemaakt dat er in zijn hoofde sprake is van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de vluchtelingenconventie doch hij door zijn concrete activiteiten tijdens zijn dienstplicht bij de Staatsveiligheid medeverantwoordelijk is voor en een substantiële bijdrage leverde aan de mensenrechtenschendingen die begaan werden tegen minstens een honderdtal Syrische burgers aan wiens arrestatie en verhoren hij meewerkte zodat hij dient te worden uitgesloten van bescherming onder de vluchtelingenconventie in de zin van artikel 1, F (a) van de Conventie van Genève en hij evenmin in aanmerking komt voor de status van subsidiaire bescherming en (ii) de door hem voorgelegde documenten zijn verklaringen bevestigen maar bovenstaande appreciatie niet kunnen wijzigen.

2.4. De Raad beschikt inzake beslissingen van uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen over volheid van rechtsmacht, dit wil zeggen dat de hij het geschil in zijn geheel aan een nieuw onderzoek onderwerpt en als administratieve rechter in laatste aanleg uitspraak doet over de grond van het geschil (Wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, 95). Door de devolutive kracht van het beroep is de hele zaak op de Raad overgegaan met al de feitelijke en juridische vragen die daarmee samenhangen. In het kader van zijn declaratieve opdracht, namelijk het al dan niet erkennen van de hoedanigheid van vluchteling en het al dan niet toekennen van het subsidiaire beschermingsstatuut, aan de hand van alle elementen van het dossier, herneemt hij de zaak volledig ongeacht het motief waarop de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de bestreden beslissing heeft gesteund.

2.5. Vooreerst dient te worden vastgesteld dat waar verzoeker problemen met de tolk tijdens het gehoor van 22 maart 2013 aanhaalt, dit *a posteriori* argument geen steun vindt in het administratief dossier waaruit blijkt dat het gehoor op een normale wijze is verlopen. Zo uit het gehoorverslag inderdaad blijkt dat de tolk verkeerdelijk begrepen had dat verzoeker op de leeftijd van 16 jaar in het leger is gegaan en dat hij "neef" had verstaan i.p.v. "oom", is het evenwel duidelijk dat deze communicatieproblemen (die zich overigens allen situeren bij het begin van het gehoor) niet te wijten waren aan de "onbekwaamheid" van de tolk of een "slechte" vertaling, maar aan het feit dat verzoeker problemen had met zijn stem en niet luid genoeg sprak (gehoor CGVS II, p. 4). Waar verzoeker deze minieme onduidelijkheden aangrijpt om te stellen dat hij nooit zou verklaard hebben dat hij persoonlijk heeft deelgenomen aan het martelen van mensen die ondervraagd werden, noch dat hij van bij de aanvang van zijn legerdienst betrokken was bij het arresteren en mishandelen van Syrische burgers, dat zijn verklaringen gewoonweg verkeerd begrepen of vertaald werden door de tolk, en dat zijn antwoorden misbruikt werden, kan hij niet worden bijgetreden. Uit het gehoorverslag blijkt dat de protection officer doorheen het gehoor meermaals aan verzoeker gevraagd heeft om de taken die hij diende uit te voeren in het kader van zijn dienstplicht toe te lichten. Hierbij maakte de protection officer telkens een duidelijk onderscheid tussen de periode voor en na het uitbreken van de opstanden in maart 2011. Indien verzoekers verklaringen inderdaad slecht begrepen werden of verkeerd vertaald zouden zijn, kan worden verwacht dat verzoeker dit misverstand zou hebben rechtgezet tijdens zijn gehoor. Op geen enkel ogenblik gaf verzoeker echter aan dat zijn verklaringen verkeerd begrepen waren en dat hij niet meteen na het voltooien van zijn opleiding, maar pas na het uitbreken van de opstanden in maart 2011 zich schuldig zou gemaakt hebben aan het mishandelen van Syrische burgers. Dat hij wel degelijk persoonlijk mensen heeft moeten folteren, komt bovendien meermaals terug in zijn verklaringen. Verzoeker kreeg aan het einde van het gehoor overigens de gelegenheid bijkomende opmerkingen te maken maar heeft geen enkele opmerking gemaakt met betrekking tot het verloop van het gehoor en de uitwisseling tussen de tolk en hemzelf. Ook verzoekers raadsman liet na enige opmerking te formuleren over de bijstand die de aanwezige tolk verleend had. Pas in het voorliggend verzoekschrift wordt voor het eerst opgemerkt dat verzoeker beknot werd in zijn rechten daar hij niet werd bijgestaan door een bekwame tolk. Het staat verzoeker vrij te bewijzen dat wat in het gehoorverslag werd opgetekend, door hem op een andere manier werd gezegd. Het volstaat echter niet eenvoudigweg te stellen dat de weergegeven verklaringen niet zouden overeenstemmen met hetgeen gezegd werd. Noch de ambtenaar van het Commissariaat-generaal, noch de aanwezige tolk hebben er een persoonlijk belang bij dat de verklaringen van de asielzoeker niet of onjuist zouden worden weergegeven. Tot bewijs van het tegendeel, bestaat het vermoeden dat wat in het gehoorverslag opgenomen werd overeenstemt met wat verzoeker werkelijk heeft verklaard (RvS, nr. 108.470 van 26 juni 2002). Verzoeker bewijst *in casu* niet het tegendeel.

2.6. Na lezing van het administratief dossier treedt de Raad de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen bij waar deze oordeelt als volgt: *"Uit uw verklaringen blijkt dat u vervolging vreest door de Syrische autoriteiten omdat u deserteerde toen u tijdens uw verplichte legerdienst bij de Staatsveiligheid werd gevraagd op onschuldige burgers te schieten. Bovendien bent u de neef van H.(...) H.(...), dewelke ook deserteerde uit het Syrische leger en zich aansloot bij het Vrij Syrisch Leger. Bovendien zouden rebellen van het Vrij Syrisch Leger u na uw desertie gevraagd hebben zich bij hen aan te sluiten, iets wat u weigerde te doen.*

Uit uw gedetailleerde verklaringen en de bewijsdocumenten die u voorlegt blijkt dat uw profiel en de aanwijzingen voor uw vrees als geloofwaardig kunnen worden beschouwd. Ook uit informatie waarover het CGVS beschikt blijkt dat deserteurs vervolgd worden en de doodstraf kunnen krijgen en dat de Syrische autoriteiten vergeldingsacties hebben ondernomen tegen uw familie naar aanleiding van de desertie van uw oom M.(...) H.(...). Op basis van dit alles moet worden geconcludeerd dat u aannemelijk heeft gemaakt dat er in uw hoofde sprake is van een gegronde vrees voor vervolging in

de zin van de Vluchtelingenconventie.”, met dien verstande dat de materiële vergissing M.H. in de tweede paragraaf wordt aangepast naar H.H., zoals correct wordt opgemerkt in het verzoekschrift.

2.7. Desalniettemin dient te worden nagegaan of verzoeker, gezien zijn activiteiten voor het Syrische regime, niet valt onder de toepassing van artikel 55/2 van de vreemdelingenwet juncto artikel 1, F van de Conventie van Genève van 28 juli 1951. Luidens deze artikelen wordt een vreemdeling uitgesloten van de vluchtelingenstatus wanneer hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft begaan, zoals omschreven in de internationale overeenkomsten die zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen, of wetens en willens heeft aangezet tot of anderszins heeft deelgenomen aan dergelijk misdrijf. Het in de bestreden beslissing geciteerde artikel 7 van het Statuut van Rome van 17 juli 1998 inzake het Internationaal Strafhof omschrijft wat onder misdrijven tegen de menselijkheid dient te worden verstaan. Marteling wordt beschouwd als misdrijf tegen de menselijkheid. Opdat er daadwerkelijk sprake kan zijn van misdaden tegen de menselijkheid moeten de handelingen opgesomd in het artikel in kwestie gepleegd worden als onderdeel van een wijdverbreide of stelselmatige aanval tegen een burgerbevolking, waarbij onder “aanval gericht tegen een burgerbevolking” wordt verstaan: *“een wijze van optreden die met zich brengt het meermalen plegen van in het eerste lid bedoelde handelingen tegen een burgerbevolking ter uitvoering of voortzetting van het beleid van een organisatie of Staat, dat het plegen van een dergelijke aanval tot doel heeft.”* Opdat er van deelneming aan zulk misdrijf sprake kan zijn, moet de vreemdeling individuele verantwoordelijkheid treffen, hetgeen inhoudt dat hij een substantiële bijdrage heeft geleverd aan het misdrijf, wetende dat zijn handelen het misdrijf vergemakkelijkte (UNHCR, *Guidelines on international Protection: Application on the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees*, 2003, p. 6).

Om tot de toepassing van artikel 1F, a) van het Verdrag van Genève juncto artikel 55/2 van de vreemdelingenwet te besluiten onderzoekt de Raad de actuele vrees voor vervolging in de zin van artikel 1A van voormeld verdrag en houdt hij rekening met de verklaringen van de verzoeker waarbij de ernst van de gestelde daden wordt geapprecieerd rekening houdende met de functie van de persoon, zijn (mede)verantwoordelijkheid, de voorgehouden verschoningsgronden, en de eventuele strafrechtelijke veroordelingen, dit alles in het licht van de aan het administratief dossier toegevoegde informatie.

2.8. Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij in de periode van eind mei – begin juni 2010 tot 28 mei, dag waarop hij deserteerde, dienstplichtige was en dat hij zijn legerdienst vervulde bij de Syrische Staatsveiligheid. Verzoeker had de graad van gewone soldaat. Na een training van zes maanden werd hij ingedeeld in eenheid 255 van de Mukhabarat, eenheid welke gespecialiseerd was in informatie en inlichtingen over personen die in het openbaar over politieke zaken praten. Wat betreft zijn specifieke functie verklaarde verzoeker dat hij gedurende de eerste maanden chauffeur was van de amid (generaal) en dat hij een tweetal maanden voor zijn desertie na een conflict met de zoon van de hoogste commandant werd overgeplaatst en als soldaat op straat moest opereren. Hij moest hierbij schieten op betogers, wat verzoeker naar eigen zeggen niet heeft gedaan. Omdat de officier controleerde of alle kogels waren opgebruikt, schoot hij wel in de lucht, net boven de betogers, op een muur of op de stoep, of in de richting van voertuigen. Voorts verklaarde verzoeker dat hij verplicht werd om de gearresteerde betogers te mishandelen en te martelen. Hij kon dit niet weigeren of hij zou zelf worden gedood. Verzoeker haalt te dezen aan dat een soldaat op de eerste dag van de betogingen ter plaatse werd geëxecuteerd waardoor iedereen bang was en niemand ooit neen durfde te zeggen (gehoor CGVS I, p. 2-3, p. 5-6 en p. 10-11 en gehoor CGVS II, p. 2-4, p. 6-7).

Ook voor het uitbreken van de opstand zou verzoeker tijdens patrouilles een honderdtal mensen hebben aangehouden. Onderweg naar de afdeling moest hij hen slaan en mishandelen. Ook dit kon verzoeker naar eigen zeggen niet weigeren. Verzoeker verwijst in dit verband naar twee collega's die naar de gevangenis werden gestuurd omdat zij een overste tegenspraken of niet gehoorzaamden. Verzoeker verklaart zijn handelen, stellende *“We moesten zo bekijken, degene die door ons wordt onderweg gemarteld, was direct daarna vrijgelaten, als we hem niet martelen onderweg, moest hij negen maanden blijven in gevangenis en toch gemarteld worden... Voor ons we hebben zo bekeken, beter door ons vijf minuten dan negen maanden, daarom hebben we ook gedaan... **Waarom was dat dan dat hij als hij onderweg 5 minuten gemarteld werd, daarna niet meer gevangenis moest blijven voor 9 maanden? Als we hem niet martelen onderweg, moesten we zelf naar gevangenis voor negen maanden, voor hem was maar 5 minuten, in afdeling werd gecheckt... welke persoon is hij, als hij geen gevaarlijke persoon is... direct vrijgelaten, voor hem was maar 5 minuten, voor ons negen maanden...**”*. (gehoor CGVS II, p. 8-9, p. 12).

De Raad benadrukt dat artikel 1, F van het Verdrag van Genève een uitzonderingsbepaling is met bijzonder zware gevolgen en dan ook, inzonderheid wat de vaststelling en de kwalificatie van de feiten betreft, met de grootste omzichtigheid moet worden toegepast. De Raad is van oordeel dat verzoekers activiteiten tijdens zijn verplichte legerdienst van juni 2010 tot 28 mei 2011 niet vallen onder de uitsluitingsclausule van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag. Verzoeker was naar zijn eigen verklaringen, die niet worden betwist, een gewone soldaat/chauffeur zonder rang en verantwoordelijkheid. Verzoeker heeft op geen enkel moment een leidinggevende, belangrijke of verantwoordelijke positie ingenomen binnen de Syrische Mukhabarat. Zo bepaalde daden als laakbaar en verwerpelijk kunnen bestempeld worden kan verzoeker, gelet op zijn profiel en de daden die hij heeft gesteld als chauffeur en soldaat, voor de vervolging, de arrestaties en de martelingen tijdens zijn verplichte legerdienst geen individuele verantwoordelijkheid worden aangewreven die inhoudt dat hij een substantiële bijdrage heeft geleverd aan een misdrijf tegen de menselijkheid, wetende dat zijn handelen het misdrijf vergemakkelijkte en kan niet worden besloten dat hij tijdens zijn verplichte legerdienst een substantiële bijdrage heeft geleverd aan misdrijven tegen de menselijkheid. Dit klemt des te meer daar uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij niet wilde schieten op onschuldige burgers en dat hij ook al het mogelijke heeft gedaan om dit te vermijden, dat hij tijdens de opstanden probeerde om niet te hard te lopen zodat de mensen konden ontkomen en hij ze niet hoefde te arresteren, dat hij wel degelijk morele bezwaren had tegen de folterpraktijken, dat hij zich bij de arrestanten excuseerde, dat hij arrestanten soms een sigaret gaf als de ondervrager even weg was, dat hij hen fluisterde dat ze moesten doen alsof ze het bewustzijn hadden verloren zodat ze even konden rusten en dat hij arrestanten een erger lot probeerde te besparen (gehoor CGVS I, p. 10-11 en gehoor CGVS II, p. 6-9 en p. 11-13), verklaringen welke door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op zich evenmin worden betwist.

2.9. Gelet op het voorgaande dient te worden besloten dat er geen ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat verzoeker een misdrijf tegen de menselijkheid heeft begaan of hieraan medeplichtig is. Aldus valt hij niet onder de toepassing van artikel 1, F a) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en de artikelen 55/2 en 55/4 van de vreemdelingenwet.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vluchtelingenstatus van de verzoekende partij wordt erkend.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vier april tweeduizend veertien door:

mevr. M.-C. GOETHALS,

kamervoorzitter,

dhr. R. VAN DAMME,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

R. VAN DAMME

M.-C. GOETHALS